N^ro 45

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Poniedziałek dnia 18 *Kwietnia v. s.* 1827 *Roku.*

Wiadomości Krajowe.

St. Petersburg dnia 4 kwietnia.

(z Ruskiego Inwalida).

D. 3 t. m. w dzień uroczysty Zmartwychwstania Pańskiego znaydowali się na rezurrekcyi Nayjaśnieyszy Cesarz Jegomość i Nayjaśnieysza Cesarzowa Jeymość Marya Fedorowna. Nayjaśnieysza Cesarzowa Jeymość Alexandra Fedorowna raczyła bydź na rezurrekcyi i na mszy w mnieyszey cerkwi zimowego pałacu. Cesarz Jegomość przyymował w Cerkwi powinszowania w porządku następującym:

I. Członkowie Rady.
II. Senatorowie.
III. Woyskowi.
1). Sztab Główny.
a) Naczelnik Głównego Sztabu.
b) Jenerał adjutanci, Jenerał-kwatermistrz, Jenerał Dyżurny, Jenerał-Wagenmistrz.
c) Adjutanci skrzydłowi.
d) Starsi adjutanci Głównego Sztabu.
e) Głównego Sztabu: wydziału kwatermistrzowskiego gwardyi sztabs-oficerowie, kapitani i sztabs-kapitani.
2) Jenerałowie gwardyi korpusowi, dywizyyni i brygad.
3) Sztab Gwardyi.
4) Sztabs- i Ober-oficerowie Gwardyi, podług starszeństwa półkow.
5) Podług starszeństwa, Armii Jenerałowie piechoty i Jenerałowie jazdy.
6) Admirałowie.
7) Jenerałowie porucznicy armii.
8) Wice-admirałowie.
9) Jenerał majorowie kwatermistrzowstwa, artylleryi, inżenieryi i armii.
10) Kontr-admirałowie i Kapitani komandorowie.
11) Jenerał-majorowie dróg kommunikacyi.
12) Korpusow kadeckich
Kwatermistrzowstwa . . . } Sztabs-oficerowie i kapitani.
Artylleryi . . . .
Inżenjeryi . . . .
13) Kapitanowie 1szey rangi.
14) Szabs-Oficerowie półkow armii, znaydujących się w St. Petersburgu.
15) Sztabs-oficerowie dróg kommunikacyi.
IV. Pierwsi Urzędnicy Dworu.
V. Drudzy Urzędnicy Dworu.
VI. Sekretarze stanu; Minister Sekretarz Stanu Królewstwa Polskiego, i Sekretarze Nayjaśnieyszych Cesarzowych; zbliżają się wszyscy podług starszeństwa swoich rang.
VII. Kamerherowie.
VIII. Kamerjunkrowie.
IX. Dalsze osoby, mające wstęp do sali kawalergardów, podług starszeństwa klass.

— Przez naywyższe dyplomata pod dniem 2 kwietnia, nayłaskawiey mianowani kawalerami orderu ś. *Alexandra-Newskiego:* radca tayny, senator, Xiążę Alexy *Dołhorukow*, radca tayny senator *Niełdow*, i wielki mistrz dworu baron *Albiedil;* tudzież udarowani brylantowanemi znakami orderu ś. *Anny* 1szey klassy: jenerał porucznik ober-policmeyster St. Petersburski *Kniaźnin 2gi*, i radca tayny sekretarz stanu *Murawjew.*

— Pogoda zaczęła się zupełnie jak w lecie: od kilku już dni termometr na słońcu skazuje 26°: dzisia zmiana straży 1go oddziału odbywała się na placu między admiralicyą a pałacem zimowym. Nayjaśnieysze Cesarzowe i Jego Cesarska Wysokość Następca raczyli przypatrywać się paradzie z balkonu.

— W nocy d. 1 kwiet. Newa puściła na *Ochcie*, a o godzinie 10 zrana most isakjewski został podjęty, dla pędzonego Newą lodu. D. 2 kwiet. kutry i łodzie ukazały się na rzece.

Sankt-Petersburg dnia 7 kwietnia.

(z Ruskiego Inwalida.)

Zawczora zrana o godzinie 10tey umarł tu Rzeczywisty Radca Tayny 1szey klassy, Prezydent Rady Państwa i Komitetu Panów Ministrów, Xiążę Piotr Wasiljewicz *Łopuchin*. Jeszcze za panowania Cesarzowey Katarzyny II, był on moskiewskim policmeystrem, gubernatorem, włodzimierskim i jarosławskim jenerał gubernatorem. Za panowania Cesarza Pawła Igo wezwany został do St. Petersburga i mianowany Jenerał-prokurorem, któryto urząd złożył dla ciężkiey choroby. Za Cesarza Alexandra Igo długo sprawował obowiązki ministra sprawiedliwości, potym otrzymał ostatnie swe wysokie przeznaczenie, na którém zakończył pożyteczny swóy i sławny ziemski zawód.

W różnych czasach i za różne odznaczające się czyny otrzymał od swych Monarchów ordery: ś. *Jędrzeja Pierwszego wezwania*, ś. *Alexandra-Newskiego*, ś. *Równego z Apostołami Xiążęcia Włodzimierza* i ś. *Anny* pierwszych klass, tudzież order ś. *Jana Jerozolimskiego wielkiego Krzyża.*

St. Petersburg, dnia 6 kwietnia.

(Journal de St. Petersbourg).

Konie remontowe, przeznaczone dla półku Pruskiego, noszącego imie Nayjaśnieyszego Cesarza Nikołaja, zostały wysłane ztąd do Berlina, jako dowód przyjaźni Jego Cesarskiey Mości dla Swojego Nayjaśnieyszego Teścia Półkownik kawalergardów *Grünwald* miał zdany na siebie dozor ich w drodze, z kilką oficerami i oddziałem żołnierzy, z półków jazdy gwardyi. Dzisia złożył on Jego Cesarskiey Wysokości Wielkiemu Xięciu Michałowi rapport, w którym zdaje sprawę z przyjęcia pełnego dobroci, doznanego przez oddział od Króla Jmci, a razem dołącza szczegóły wszystkich okazow względów i poważenia, jakiemi on i jego podkommendni byli obsypywani przez J. K. M., w ciągu swojego pobytu w stolicy Pruskiey.

Dozwolono nam jest, udzielić naszym czytelnikom następnych szczegółów z tego rapportu:

Dnia $\frac{19}{31}$ marca, jenerał *Vitzleben* odwiedził półkownika *Grünwalda*, u którego nasi oficerowie znaydowali się, i oddał każdemu, od Króla Jmci, ozdoby i podarunki. Poczém udawszy się z nimi do koszar, przeznaczonych dla oddziału, rozdał żołnierzom krzyże lub medale, wespół z nagrodą i szczególnemi darami dla tych, którzy byli żonaci.

Nazajutrz, d. 1 kwietnia (n. s.) w rocznicę wzięcia Paryża, Półkownik, jego oficerowie i cały oddział, mieli honor bydź przedstawianymi Kró-

lowi, i złożenia mu głębokich dziękczynień, za otrzymane łaski. J. K. M. zaprowadziwszy Półkownika do osobnego appartamentu, raczył oświadczyć się naypochlebniey, względem celu jego poselstwa, i polecił mu oświadczyć żołnierzom „że ścisły związek pomiędzy Rossyą a Prussami, zawsze będzie miłym jego sercu, że Mu przypomina nadewszystko z uniesieniem Jego nayszczerszego przyjaciela, zeszłego Cesarza Alexandra; że związki naytkliwszego przywiązania, łączą Go z ich teraźnieyszym Monarchą; że J. K. M. otrzymawszy od Jego Cesarskiey Mości medal ustanowiony na pamiątkę wzięcia Paryża, obrał na ozdobienie się nim po raz pierwszy, rocznicę tego pamiętnego wypadku, i że tegoż dnia, umyślił rozdać naszym żołnierzom medale, które nosić mają na pamiątkę swojego pobytu w Prussiech.” Kiedy Król Jmć miał pożegnać oddział, z widocznem wzruszeniem uściskał weteranów, którzy odbyli kampanie 1814 i 1815, a przytém podobało się J. K. M. oświadczyć innym, iż bez wątpienia okazaliby w podobney okoliczności tę waleczność, która zawsze odznaczała żołnierza rossyyskiego. J. K. M. miał na sobie mundur rossyyski, równie jak Xiążęta Jego Domu.

Od czasu swojego przybycia do Berlina, oficerowie nasi ciągle byli przedmiotem nayprzyjaźnieyszego ujęcia. Cały oddział traktowany był z hoynością i odznaczeniem; żołnierze nawet doznawali uciech i zabaw, zgodnych z powinnościami ich stanu.

Królewstwo Polskie.

Warszawa d. 22 kwietnia.

(z Gazety Warszawskiey.)

Dnia 19 b. m. odbył się w tuteyszey stolicy obrzęd ślubu JW. Konstantego Hrabiego *Zamoyskiego*, Szambelana Dworu Król. Polskiego, z JO. Anielą Xiężniczką *Sapieżanką*.

Rozległość lasow Królestwa w stosunku do jego powierzchni.

Województwa:	na powierzchni mil kwadr.	ma lasu mil kw.
Krakowskie	$193\frac{1}{10}$	37^{0}
Sandomirskie :	$249\frac{9}{10}$	$84\frac{8}{10}$
Kaliskie	$297\frac{1}{10}$	$85\frac{4}{10}$
Lubelskie	$304\frac{7}{10}$	$69\frac{5}{10}$
Płockie	$301\frac{7}{10}$	$100\frac{9}{10}$
Mazowieckie	$346\frac{5}{10}$	$110\frac{1}{10}$
Podlaskie	$252\frac{4}{10}$	$58\frac{5}{10}$
Augustowskie	$325\frac{2}{10}$	$104\frac{9}{10}$
Ogół	$2270\frac{4}{10}$	$650\frac{9}{10}$.

W tey obszerności jest lasów: sosnowych włok $174,286\frac{7}{10}$, świerkowych $10,327\frac{9}{10}$, jodłowych $5,465\frac{1}{10}$, modrzewowych 150^{0}, dębowych $2,565\frac{1}{10}$, bukowych $849\frac{4}{10}$, olszowych $11,001\frac{7}{10}$, mięszanych $8,170\frac{9}{10}$.

W posiadaniu zaś jest prywatnych 4,677 mil kwadr. Funduszu religiynego $1,350\frac{3}{10}$. Gmin $751\frac{2}{10}$. Rządu $164\frac{5}{10}$.

Użycie drzewa.

Domowe, z pewnością obrachować się nie da, obeymuje zaś nie tylko drzewo do opału mieszkań i budowli, ale nadto wszystko t., którego gorzelnie, browary, piekarnie, cegielnie, piece wapienne, garncarze, kowale i inni rzemieślnicy potrzebują. Sama stolica Warszawa, podług kilkoletniego przecięcia, konsumuje oprócz 20,000 korcy węgli kopalnych, drzewa 592,000 sążni po 108 stóp sześciennych, które w ¾ częściach z lasów sandomierskich, mazowieckich, kaliskich, podlaskich i lubelskich Wisłą spławione, a w ¼ części z przyległych lasow lądem sprowadzane jest.

Przemysłowe, szczególniey do wyrabiania popiołu, potażu, szkła i kruszczów, z przecięcia pięcioletniego konsumuje się drzewa sążni 558,000 prócz 670,000 korcy węgli kopalnych.

Handlowe, tycze się drzewa budowlowego i narzędziowego do portów morza baltyckiego na sprzedaż zagraniczną spławnego i wynosi z pięcioletniego przecięcia sążni $25,925\frac{5}{10}$. Wywozi się prócz tego popiołu i potażu. podług takieyże frakcyi, 91,000 cetnarów, czyli w drzewie 300,000 sążni.

Francya.

Paryż dnia 7 kwietnia.

(z Gazety Warsazwskiey.)

Słychać, iż listy przywożone przez gońców z *Madrytu*, tyczą się żądania Króla Jmci Hiszpańskiego, aby woysko angielskie ustąpiło z Portugalii, z powodu, iż tameczne powstanie jest zupełnie przytłumioném, oraz aby woysko francuzkie wyszło z Hiszpanii, gdyż Król Hiszpański może się zupełnie spuścić na własnych swoich poddanych.

Tuteysza *Gazeta codzienna* pisze: „Listy z Hiszpanii donoszą, iż gabinety madrycki i lizboński często nawzajem wysyłają gońców, i że Ministrowie hiszpańscy po licznych naradach wyprawili gońców do różnych stolic Mocarstw europeyskich. Woysko hiszpańskie na granicy portugalskiey, nietylko nie ma bydź rozpuszczone, jak niektóre dzienniki mylnie twierdziły, ale nawet codzień lepiey się urządza. Jest rzeczą godną uwagi, iż rząd i lud hiszpański zostają z sobą w zupełney zgodności.”

Powszechnie mówią, iż wysłanie Hrabiego *Ofalia* ma związek z interessami południowey Ameryki, aby Hiszpania przedsięwzięła ostatnie środki do odzyskania swoich osad. W *Mexyku* ma się odprawiać kongres, a Infant *Don Francisco de Paula* ma dowodzić wyprawa. Wszystkie okręty, którémi Hiszpania rozrządzić może, otrzymały rozkaz, aby na pierwsze wezwanie były w gotowości do żeglugi; mają wziąć woysko na wyspach Kanaryyskich, i wzmocnić eskadrę Admirała *Laborde*, tak, aby wylądowanie w Ameryce nastąpiło.

Jeden z dzienników tuteyszych donosi, iż wypadkiem narad w *Londynie* względem interessów Grecyi, było podpisanie zawartego w tey mierze traktatu, który po świętach Wielkanocnych ma bydź podany Parlamentowi.

Fregata *la Guerrière*, przeznaczona dla Baszy egipskiego, nie popłynęła jeszcze do *Alexandryi*.

Wczora dał Król Jmć prywatne wysłuchanie trzem synom i wnukom zmarłego Xięcia *Larochefoucauld-Liancourt*.

Pan *Usoz*, sprawujący interessa hiszpańskie przy dworze naszym, przybył do tuteyszey stolicy, zkąd Pan *Villahermosa* wyjedzie za kilka dni do *Madrytu*.

Tuteysza *Gazeta Codzienna* umieściła list Xiędza *Desmazures*, pisany z *Jerozolimy* d. 6 listopada; między innemi wyraża: „Naywiększa spokoyność panuje w *Jerozolimie*; wytrzymaliśmy niejakie oblężenie, które 20 dni trwało; powstańcy, którzy zamek opanowali, wrócili do posłuszeństwa; woysko oblegające rzuciło blisko 60 bomb do świętego miasta, co jednak żadney szkody nie sprawiło. Jeden tylko żyd został lekko raniony; nikt z katolików nie należał do tego powstania.”

Pan *Lameth* dał tuteyszemu towarzystwu przyjaciół Greków 3000 fr. od Xięcia *Orleanu*, i tyleż od siostry tego Xięcia. Wspomnione towarzystwo obrało Xięcia *Broglie* na mieysce zmarłego Xięcia *Larochefoucauld*.

Hrabia *Portalis* wyznaczony został w Izbie Parów, aby imieniem Kommissyi zdał sprawę o projekcie do prawa względem druku.

Wychodząca w *Bordeaux* Gazeta *l'Indicateur* zawiera co następuje: „Przybywający z *Kalkuty* okręt *Azya*, pod dowództwem kapitana *Ducros*, przywiózł zadziwiającą wiadomość, iż zdaje się, jakoby osadę, którą dowodził sławny *Lapeyrouse*, odkryto na wyspie *Malicolo*, przy brzegach Nowey-Zelandyi. Słychać, iż kompania Angielska myśli wysłać wyprawę, na czele której ma bydź pewny mieszkaniec miasta *Bordeaux*, dla powzięcia dokładnieyszey wiadomości o bycie tych nieszczęśliwych.“

ANGLIA.

Londyn dnia 31 marca.

(Journal de St. Petersbourg.)

Oto są niektóre nowe szczegóły o okręcie *Hekla*, mającym służyć do Szpicberga, kapitanowi *Parry:*

„Pomiędzy osobliwościami tam postrzeganemi, jest kuchnia przenośna, mająca bydź umieszczoną na łodziach, które będą spuszczane na morze, ku przebyciu mieysc niedostępnych dla okrętu. Kuchnia ta, naydowcipniey wymyślona, jest naczyniem z blachy żelazney pobielaney, w którém się zawiera mnóstwo małych naczyń. Można je zawieszać po środku, i na kwarcie palącego się wyskoku, rozmaite robić przyprawy. Ciekawym jest też apparat do topienia śniegu, który pomimo powszechnego uprzedzenia, jest nieszkodliwym do picia, a którego kapitan *Parry*, równie jak i ludzie jemu towarzyszący, przez trzy lata używali, nie doświadczając chorob gruczołowych.

„Izba kapitana jest nayzimnieysza i naybardziey oddalona od środkowego ogniska ciepła; ma ona kominek, lecz zbyt mały, nie więcey przyczyniający ciepła, jak jest w całym okręcie; ztąd też czeladź nie będzie obwiniała swojego naczelnika, iż używa wyłącznych wygod. Podobném postępowaniem kapitan *Cook*, zjednał byś do tak wysokiego stopnia, poświęcenie się swoich podwładnych.

„Na okręcie widzieć także można powóz ozyli sanie, do których psy się zaprzęgać mogą, darowany kapitanowi przez admirała rossyyskiego.

„Zeszłey niedzieli, okręt *Hekla* popłynął z *Deptford* na odkrycia do bieguna północnego. Wszystko było w gotowości przede dniem; o godzinie 10 okręt z oficerami i osadą na jego pokładzie, zepchnięty został przez statek parowy *Błyskawica*, śród uniesień i okrzyków wszystkich osób zebranych, dla widzenia jego odpływania. Osada zdawała się dzielić nieustraszoną ufność swojego odważnego kapitana. Lordowie admiralicyi zwiedzali okręt w piątek zeszły, i obeyrzawszy wszystko w szczególności, zupełną oddali pochwałę staraniom i roztropności, które przewodniczyły wszystkim rozporządzeniom.

Londyn dnia 7 kwietnia.

(z Gazety Warszawskiey)

Król Jmć przybył z *Windsor* do tuteyszey stolicy, i często naradza się z Panami *Canning* i *Peel*, oraz Xięciem *Wellingtonem*. Wkrótce po przybyciu Monarchy rozeszła się powszechnie pogłoska, iż Pan *Canning* będzie pierwszym Ministrem; potém jednak dowiedziano się, iż uczyniono wprawdzie Panu *Canning* propozycyą przewodniczenia w Ministeryum, lecz pod warunkiem, aby nie mieszał się do spraw kościelnych.

W *Glasgowie* nędza do takiego doszła stopnia, iż więcey niż 6,000 domów stoi pustkami w mieście i okolicach, a mieszkańcy codziennie opuszczają swoje siedliska.

Gazety wychodzące w *Nowym Yorku* pod dniem 8 marca donoszą, iż projekt względem uregulowania stosunków handlowych między Zjednoczonemi krajami półnoeney Ameryki a osadami angielskiemi, został przyjęty w Izbie Reprezentatów z niejakiemi odmianami, lecz odrzucił go Senat większością 25 kresek przeciw 20. Dnia 5 marca nastąpiło zakończenie obrad Kongressu.

Też gazety umieściły 3 odezwy *Boliwara*. Pierwsza wyraża, iż zgubne rozterki wzięły nareszcie koniec, i spokoyność we wszystkich częściach kraju została przywróconą. Druga ogłasza jenerała *Paez* drugim dowódcą woyska, a trzecia zapewnia amnestyą wszystkim, którzy należeli do stronnictw, jakie dotąd istniały w kraju. Wszakże nadal wszelkie podobne uczestnictwo będzie uważane za zbrodnią zdrady kraju. Wielkie zgromadzenie narodowe ma bydź zwołane, dla rozstrzygnienia losu Rzeczypospolitey.

Kommodor *Porter*, zostający w służbie mexykańskiey, kazał obchodzić na swoich okrętach rocznicę narodzin *Washingtona* przez 21 wystrzałów działowych.

List z *Rio-Janeiro* pod dniem 3 lutego wyraża: „Cesarz nasz (Brezyliyski) oświadczył, iż chce znowu udać się do południowych prowincyy, i wziąć woysko, tak, iż tylko milicya pozostanie do odbywania służby. Lecz dnia 29 stycznia po przybyciu Pana *Gordon*, posła angielskiego z *S. Catharina*, odmienił Cesarz swóy zamysł. Nazajutrz przybyli także dway kommisarze Buenos-Ayrescy. Admirałowi Buenos-Ayreskiemu *Brown* udało się przepłynąć w pośród eskadry brezyliyskiey, i wrócić do *Buenos-Ayres*. Dnia 2 stycznia zaszła bitwa między obustronnemi eskadrami. Eskadra Buenos-Ayreska miała utracić 300 ludzi i 2 okręty.

Pan *Huskisson* zupełnie wyzdrowiał, i od kilku dni trudni się znowu zwyczayną pracą w wydziale handlowym. P. *Planta*, podsekretarz stanu wydziału spraw zagranicznych, został mianowany sekretarzem skarbowym, na mieysce Pana *Lushington*, który uda się do Indyy, na urząd Wielkorządcy w *Bombay*:

Wykaz dochodów krajowych w ostatnim kwartale jest nierównie niepomyślnieyszy, aniżeli się zdawało. Wynoszą tylko 9 milionów 360,820 funtów szterlingów (374 milionów 432,800 zł. pol. a zatém 469,548 funtów szter. (18 milionów 781,920) zł. pol.) mniey, niż w takimże kwartale roku przeszłego 1826; przez ciąg zaś całego roku kończącego się w dniu 5 kwietnia r. b. zmnieyszyły się dochody o milion 709,897 funtów szterl. (68 milionów 395,880 zł. pol.) w stosunku do dochodów w roku, który się skończył d. 5 kwietnia 1826.

Nieporozumienia między właścicielami fabryk towarów jedwabnych na przedmieściu *Spitalfields*, a robiącemi w nich ludźmi, zostały ułatwione w sposobie, zaspakajającym obie strony.

Znany jenerał *Church*, który się udał do Grecyi, jest synowcem Hrabiego *Bathurst*, i miał przedsięwziąć podróż na szczególne wezwanie.

Izby prawodawcze wyspy *Hayti* (*St. Domingo*) zebrały się na początku lutego. W mowie zagajającey obrady namienił prezydent *Boyer*, iż od rządu francuzkiego otrzymał listy, które wcale nie są zaspokajające, i że haytanie powinni bydź gotowi na wszystko, co wypadnie. List prywatny z *Port-au-Prince* donosi, iż po wyleceniu zbrojowni na powietrze, wichrzyciele usiłowali kilkakrotnie zapalić miasto. Czynią się przysposobienia na wypadek, jeśliby flota francuzka pokazała się w blizkości wyspy.

Na wyspie *Madagaskar* panują wielkie rozruchy. *Radam*, naczelnik stronnictwa, zebrał 15,000 woyska przeciw Królowi *Dandi*.

List z *La Guayra* pod d. 6 lutego donosi, iż *Boliwar* postanowił wysłać wyprawę przeciw *Portorico*, i czeka tylko na przybycie kilku okrętów z *Kartageny*. Sam ma dowodzić. Słychać, iż *La Torre*, Wielkorządca w *Portorico*, jest szwagrem jego. Podług wiadomości, odebranych prosto z *Maracaibo* pod d. 4 lutego, Jenerał *Paez* miał złożyć swóy urząd, a Kongres w *Bagota* odłożył obrady swoje na czas dalszy.

AUSTRYA.

Wiedeń dnia 9 kwietnia.

(z Gazety Warszawskiey.)

Dnia 29 z. m. przy nadzwyczaynem zgromadzeniu ludu, odbył się tu solenny pogrzeb nieodżałowanego *Beethovena*. Panowie *Grillparzer* i *Kastelli*, wraz ze wszystkiemi osobami, należącemi do teatru nadwornego i opery, towarzyszyli orszakowi do kościoła, a ztamtąd do mieysca spoczynku, dokąd także udało się niezliczone mnóstwo pojazdów.

Słychać, iż N. Cesarz Jmć z dworem swoim uda się na początku przyszłego miesiąca do *Prezburga*. dla ukończenia obrad seymu węgierskiego. Wnosząc z przysposobień, czynionych w *Laxenburgu*, zdaje się, iż NN. Cesarstwo Ichmość, wróciwszy z *Prezburga*, pojadą do tego zamku letniego.

Dnia 2 h. m. przed godziną 1 po północy, dało się uczuć trzęsienie ziemi w *Trydencie*, w

kierunku od wschodu na zachód, bez żadney szkody. Trwało kilka sekund; poprzedził je huk podobny do grzmotu. W kilka minut po trzęsieniu słyszano także huk podobny.

Hiszpanija.

Madryt dnia 27 marca.

(z Gazety Warszawskiey).

Pobyt Dworu naszego w stolicy tuteyszey nie wyjaśnił pod żadnym względem stosunków, ani zamiarów jego względem Portugalii i Anglii. Tymczasem woysko obserwacyyne codzień się pomnaża, i powiększają się uzbrajania wojenne. Nowa dywizya woyska zbiera się w dawney Kastylii pod dowództwem jenerała *Odonnel*, do którey, jeśli funduszów nie braknie, przyłączona będzie dywizya artylleryi, ze 20 dział złożona. Z *Madrytu* posyłają wiele potrzeb do dawney Kastylii. Według innych doniesień, Monarcha nasz nie zdecydował się jeszcze względem woyska obserwacyynego, i z tegoto zapewne powodu rozgłoszono o przybyciu nowego woyska Angielskiego. Jedna z Gazet Paryzkich pisze, iż jeśli woysko obserwacyyne nie będzie zwinięte, to podobno samo się rozeydzie.

Z korrespodencyi, którą P. *Salazar*, Minister morski, utrzymuje z Panem *Vives*, Wielkorządcą wyspy *Kuba*, widać, iż Hiszpania ma jeszcze licznych stronników w Mexyku. Duchowieństwo tameczne i szlachta życzyliby sobie przybycia Infanta Hiszpańskiego. Podróż Xiążęcia *Montezuma* ma ścisły związek z tą okolicznością. Ważna atoli, chociaż mogąca się pokonać trudność, zachodzi w tém, iż Anglia ma swoje widoki i posiadłości w Mexyku, co wypadałoby dostatecznie zapewnić.

— Dnia 29 marca. —

Król Jmć sam bez żadnego Ministra wydał rozkaz, aby Margrabiego *Chaves* i Vice-Hrabiego *Canellas* wywieziono z Hiszpanii.

Broń powstańców oddano już po części rządowi Portugalskiemu, co także i z resztą nastąpi; zatrzymano zaś 150 koni, z powodu, iż tyleż koni zbiegów Hiszpańskich pozostało w Portugalii. Jazda Margrabiego *Chaves*, w liczbie blisko 500 ludzi, stoi w *Zamora;* żołnierze mają jeszcze swoję broń i konie; słychać, iż nawet czynili pogróżki, gdy im mówiono o rozbrojeniu.

Przybycie gońca dnia 28 b. m. z *Lizbony* do naszego Ministra spraw zagranicznych, dało powód do wielu pogłosek.

Potwierdza się mianowanie Jenerała *Odonnel* na urząd Gubernatora dawney Kastylii. Jenerał *Loriga*, o którym mniemano, iż uda się do wyspy *Kuba*, został Gubernatorem *Walencyi*.

Margrabia *Alcanizas*, Hrabia *Villa-franca*, Xiążę *Frias* i Margrabia *Santa-Cruz*, wrócili do tuteyszey stolicy. Dway pierwsi zostali skazani na wygnanie za to, iż należąc do milicyi narodowey konney, byli obecnymi, gdy w roku 1823 wieziono Króla do *Sewilli*. Wszyscy teraz byli przedstawieni Królowi Jmci, i wrócili do swoich urzędów.

Pan *Recacho*, jeneralny intendent policyi, badał sam 5ciu buntowników w *Tortozie;* według ich zeznania, herszem ich nie był półkownik *Trillo*, lecz Margrabia *Tamarita*. Rozruchy trwają jeszcze w tameczney okolicy, i woysko liniowe udało się przeciw buntownikom.

Turcya.

Stambuł dnia 10 marca.

(Journal de St. Petersbourg).

Rząd nie przestaje dzielnie czuwać nad utrzymaniem spokoyności publiczney i oddalaniem ze stolicy wszystkich osób podeyrzanych. Przez nowe postanowienie, każdy rzemieślnik, obowiązany jest opatrzyć się w świadectwo, wydane przez starszyznę swojey korporacyi; dyrektor komor i intendent policyi, otrzymali władzę rozciągleyszą, ku czuwaniu nad zachowaniem nowych środków policyynych. Trwają dotąd czynnie roboty w arsenale, w budowaniu koszar, i w uczeniu woyska.

Podług doniesień z Bośnii, mieszkańcy tey prowincyi, którzy się z razu okazali nieukontentowanymi z nowych postanowień, ułagodzili się za przybyciem nowego Abdurhaman baszy.

Rapporta otrzymane, potwierdzają niepowodzenie, których doznały dwie wyprawy greckie, lądem i morzem, dla zdjęcia oblężenia Akropolis w Atenach. Wyprawa morska przybyła do *Pireus* w nocy z d. 5 na 6 lutego, i zajęła wiele punktów na brzegu, lecz wszyscy grecy zostali wyparowani przez Reszyda baszę, przybyłego d. 11. Dnia 14 lutego, Grecy jeszcze posiadali Falerę. Półkownik *Gordon*, dowodzący wyprawą, odpłynął do Salaminy; półkownik *Heidegger*, towarzyszący mu z oficerami bawarczykami, użala się gorzko równie jak i on na brak żywności i małą odwagę Greków. Wnet po rozproszeniu korpusu, który pod dowództwem *Wasso* i *Burbacki* zbliżył się do Aten, reszyd basza ma wysłać 2 lub 3000 żołnierzy ku *Distomo*, gdzie *Karaiskaki* trzyma w opasaniu Omera i Osmana baszę. Nieporozumienia ciągle trwają pomiędzy tymi, którzy się znaydują na czele sprawy greckiey, co wpływa bardzo szkodliwie na działania wojenne. Deputacya wysłana do Kastry przez dwie kommissye rządowe, w celu obrania innego mieysca dla zgromadzenia narodowego, które niechciało się przenieść ani do Eginy, ani do Kastry, powróciła z niczém do Eginy.

Od granic tureckich 28 marca.

(z Gazety Warszawskiey.)

Wychodząca w *Smyrnie* Gazeta *Dostrzegacz Wschodni* donosi o okropnym czynie zemsty. Dobosz Arabski z woyska regularnego udał się do łaźni, napotkał tam Greka, który go w Morei przez kilka miesięcy w niewoli trzymał; wyszedł z łaźni pobiegł natychmiast do Baszy, wystawił mu srogość, z jaką się Grek w czasie niewoli jego z nim obchodził, i prosił o ukaranie buntownika, który się ważył służyó przeciw woysku Sułtana. Basza kazał Greka do siebie przywołać, i zadał mu kilka pytań, co do uczynionych mu zarzutów. Grek przyznał wszystko, a Basza zniewolony był skazać go na utratę głowy. Dowiedziawszy się Arab o tym wyroku, żądał, aby mu było polecone wykonanie onego, na co Basza zezwolił. Dobosz rozpoczął swoje dzieło krótkim szerokim pałaszem, i dopiero po 14stém cięciu spadła głowa z kadłuba. Arab przytknął potém żelazo do ust swoich i dopiero po skosztowaniu krwi ludzkiey zaspokoił swoję zemstę. Turcy nawet, którzy byli świadkami tey okropney sceny, nie mogli znieść tego widoku.„

— Dnia 1 kwietnia. —

Listy z *Bukarestu* pod d. 23 z. m. i z *Jas* pod d. 22 z. m. nic niedonoszą o rozruchach w tamecznych Xięztwach. Pogłoski więc, które się niedawno w tey mierze rozeszły, nie zasługują na wiarę.

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora.
Andrzey Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N 45.

Wilno dnia 18 kwietnia v. s. 1827 Roku.

1 Od Litewsko-Wileńskiego Gubernialnego Rządu uwiadamiają się niniejszem sukcessorowie zmarłych Konstancyi Uzłowskiey, także Ignacego i Wincentego Rodziewiczów z tém, aby się jawili w tuteyszey Gubernii do Ziemskiego powiatowego Oszmiańskiego Sądu, nieodmiennie w przeciągu jednego roku, od pierwszego wydrukowania tego ogłoszenia, dla pokazania prawa swego do sukcessyi i odebrania summy dekretem Wileńskiego Głównego Sądu 2go Departamentu na Hrabiach Chreptowiczach sądzoney w ogóle 39,600 zł. pol., do którey roszczą pretensye różni spółuczęstnicy do sukcessyi po zmarłych wyżey pomienionych osobach. Dnia 16 kwietnia 1827 r.

Assesor Józef Szulc.
Sekretarz M. Lubański.
Naczelnik Stołu Nielkowski.

1 Powodem Prośby przez Felicyana Derszkoła Doktora Medycyny do Magistratu Wileń. podaney, i na oną nastałey rezolucyi, ma bydź wyprzedaną z publiczney licytacyi wszelka ruchomość po zeszłey Wiktoryi z Popow Derszkołowey pozostała, z srebra, złota, pereł, oraz pościeli, bielizny i dalszych do ubioru służących szczegółów składająca się. Jakowa licytacya w mieście Wilnie w domu Manasterskim pod N. 43 na Imbarach dnia 25 teraźnieyszego miesiąca apryla rozpoczętą i każdodziennie, prócz dni świątecznych i tabelnych, konkludowaną będzie. O czem dla publiczney wiadomości wydaje się niniejsze ogłoszenie. Roku 1827 apryla 16 dnia.

Karol Gain R. M. M. W.

1 Niżey podpisany jako pełnomocny plenipotent JPana Jana Grzybowskiego mając w swym zawiadywaniu dwa domy murowane w mieście Wilnie pod N. 548. i 1709. położone, gdy dostrzega z Kuryera Litewskiego N. 36. i późnieyszych dwóch numerów zamieszczoną awizacyą przeciwko JPanu Grzybowskiemu aktorowi i mnie jego plenipotentowi przez JP. Bartłomieja Szabłowskiego byłego Radnego Rady miasta Wilna i opiekuna Felixa Szabłowskiego podpisaną, zapowiadając, że Felix Szabłowski za dekretem Sądu Gł. Wilenskiego 2 Departamentu ma na Grzybowskich wskazaną górą 3,000 r. sr. summę, przeto niżey podpisany ma sobie za obowiązek odpowiedzieć publicznie, że od dekretu Sądu Głównego Grzybowski przeniósł skargę w Rządzący Senat, że ma process w Wileńskim Magistracie o wyż rzeczoną summę z JPP. Jurewiczami, a ta summa jest ewikcyą dla Grzybowskiego, a przetoż ostrzeżenie iżby z Grzybowskim i ich plenipotentem o arendę domu pod N. 548. położonego nikt w układy nie wchodził, jest próżne, tym więcey że Szabłowski opiekun Felixa Szabłowskiego nie ma odpowiedniego funszu, wystarczającego za wskazaną na Grzybowskich summę, więc Grzybowski że oponiesione straty z uczynioney Awizacyi poszukiwać na Felixie Szabłowskim i jego opiekunie będzie, zapowiada.

Szlachcic Wincenty Piepol.

1 Starozak. Beniamin Hirszelowicz Erdberg z siostrami swojemi, za dwuma Dokumentami w r. 1823 gbra 13 i 1824 7bra 13 d. zostali dłużni kupcowi Moskiewskiemu Stefanowi Istominowi rubli sreb: 650, on będąc pozwanym do Magistr: Wilen: nim sprawa przypadła (gdyby ciż Hirszelowiczowie w żadne układy o dom swóy na Zarzeczu, pod N. 580 sytuowany niewchodzili), oswiadczeniem w Aktach Grodz: Wileń: w roku 1824 xbra 29 d. zapisanym, i w Gazecie Kuryera Litt: w r. 1825 januaryi 2 d. pod N. 1 zamieszczonym interessowane osoby ostrzegł. Dopioro zaś kiedy 2. Dekretami oczewistemi jednym 29 marca w Magistr:, drugim 28 oktobra 1826 r. w Sądzie Gł. Litt. Wileń. 2. Depar. summa ogólna rub. sreb. 778 i r. as. 207 na domie Hirszelowiczow przysądzoną została, a wiadomość dochodzi, że jakoby ciż Hirszelowiczowie, rzeczony dom w załogu pewnym osobom mają oddać, zatym gdyby nikt z onemi w żadne układy niewchodził, i ewikcyi żadney na tym domie, jako już obciążonym znacznym długiem nie przyymował. powtórnie interessowane osoby niniejszym zawiadamia. 1827 aprila 17 d.

Takowe ostrzeżenie z mocy Plenipotencyi podpisuję. Romuald Dowoyna Adw.

Dozwolono drukować dnia 17 kwietnia 1827 r. Cenzor Ignacy Reszka.

1 Majątek Luszniew w Powiecie Brasławskim, od Dyneburga mil 3, od Widz tyleż, od Wilna 20 do piędziesięcioletniey possessyi JW. Jenerała Kopcia należący, jest od tegoż do zbycia swém prawem. Chcący o to traktować, udać się raczą do W. Sędziego Tymowskiego mieszkającego we własnym domu w Wilnie.

1. W pewnem mieście powiatowem jest do zbycia apteka we wszystkiem dobrze opatrzona z domem i ogrodem do niey należącym.

O warunkach można się dowiedzieć u aptekarza Jana Kipko w Widzach

2 Policya Miasta Wilna przez niniejszą zawiadamia, że z powodu zbliżającego się terminu S. Jerzego domy w wiedzy teyże Policyi zostające, za różne Skarbowe długi jako to: Starozakonnych Josela Beyraka, i Gabryela Mayzela na Rudnickiey ulicy pod N. 278, część wydzielona z Exdywizyi w domu Wołłowicza na Zamkowey ulicy dla Prozora i Izraela Percowicza Klaczki drewniany na Łukiszkach bez N. będą się wypuszczać w jednoroczną arędowną tenutę, zatem na wzięcie takowych domow przez Licytacyą w arędę od terminu S. Jerzego, to jest 23 teraznieyszego miesiąca apryla, do takowey Licytacyi naznaczają się termina: pierwszy 14, drugi 15 i trzeci ostateczny 18 tegoż apryla, kondycye zaś takowey arędy można widzieć każdo dziennie w teyże Policyi i będą przedjawiane przy targach. Życzący przeto należeć do takowey Licytacyi zechcą jawić się na wyż wyrażone terminy każdodziennie z południa o godzinie 3ciey do Policyi Miasta Wilna. Apryla 1 dnia 1827 roku

Za Prystawa Hutowicz.
Suchocki Sekretarz Koll.
Konczałowski Guberński Sokretarz.

3 Od Litewsko-Wileńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż wzięty w tuteyszey Gubernii w Kowieńskim powiecie za oniekazanie paszportu Maciey Jankowski, który na examinie powiadał, że od urodzenia ma lat 80, mieysca urodzenia i stanu niewie., bo po śmierci rodzicow, przebywających w mieście Wilnie, został się 7mioletnim chłopcem; na mocy Ukazu Rządzącego Senatu pod d. 29 augusta 1807 roku, rezolucyą tego Rządu d. 29 marca 1827 r. daną, uznany za włoczęgę i na mocy 10 paragrafu Naywyższego JEGO CESARSKIEY MOŚCI Ukazu pod d. 23 februaryi 1823 roku Rządzącemu Senatowi danego, uznany za włoczęgę, a dla starości odesłany do Wileńskiey Magistratury Powszechney Opieki dla użycia do robot; oczém zgodnie z 12, 13, 14 i 15 punktem tegoż Naywyższego Ukazu uwiadamiają się właściciel tego włoczęgi lub gromada do którey należał. Przymioty tego włoczęgi: wzrostu 2 arsz. 3 wiersz., twarzy czystey podługowatey, włosow na głowie i brwiach czarnych, na brodzie siwych, nosa podługowatego, oczu szarych, prawa noga z przyczyny choroby nieco cieńsza, na lewym ręku wyżey sustaw wielki znak od rozrąbania siekierą.

Assesor Józef Szulc.

Sekretarz Mateusz Lubański.

Za powytczyka Kaucelarzysta W. Kwiatkowski.

---

2 W spełnieniu rezolucyi Sądu Magistratu Wileńskiego na dniu 19 teraźnieyszego miesiąca aprila po południu o godzinie drugiey w domu Wincentego Grabowskiego b. Radnego w Mieście Wilnie przy ulicy Zamkowey pod N. 104 położonym, w mieszkaniu przez wdowę Eyschenblaterową zaymującym się, rozpoczętą zostanie publiczna Licytacya meblow, naczyń i rozmaitych sprzętow gospodarskich, po zeszłym Wilhelmie Eyschenblaterze pozostałych, i takowa Licytacya aż do zupełnego oney skonkludowania każdodziennie prócz dni swiątecznych i tabelnych odbywać się będzie. O czém dla publiczney wiadomości wydaje się ninieysze ogłoszenie. Roku 1827 miesiąca apryla 14 dnia.

A Fiorentini R. M. M. W.

---

3 Oświadczenie wespół z manifestem nayusolenieyszym zażaleniem się imieniem Star. Małki Hirszowey Ram Kacnelbauginowey kupcowey 2 Gildyi i obywatelki wileńskiey, w assystencyi męża swojego działającey, przeciwko prykaszczykowi i plenipotentowi swojemu Star. Abelowi Ickowiczowi Ohuzowi mieszkańcowi miasteczka Podbrzezia, czyni się z takowego powodu i oto: iż obżał. Abel Ickowicz nadstręczyłeś siebie za prykaszczyka w handlu żałującey, gdzie żał. na żądanie onegoż nastręczającego się z przyjaciołami swojemi wydała obżał. Abelowi Ohuzowi w roku idącym 1827 februaryi 1 dnia plenipotencyą, dla kupowania i sprzedawania towarow w tuteyszym kraju i zagranicą, oraz zaciągania kredytow. Stało się więc że obżał. Abel od czasu dania sobie plenipotencyi, oddaliłeś się z miasta Wilna przebywając po różnych mieyscach żałcey niewiadomych, gdzie żałcy żadnego nie miała i niema dotąd uwiadomienia, ani też listu i doniesienia, jakim porządkiem obroty w handlu idą i na jakim on jest stopniu, przez co wnosi sobie przeciwnie i zostaje żałca w obawie, aby obżał. coś na krzywdę żał. nieuczynił, jak już dało się słyszeć, ażeby więc obżał. niezaciągał jakichkolwiek długow, a konto handlu żał. mocą plenipotencyi, przeto w tym zamiarze czyniąc sobie ubezpieczenie, wydaną obżał. Abelowi Ohuzowi plenipotencyą manifestuje, cofa, i bez żadnego znaczenia i waloru zostawuje i za niebyłą ogłasza, i ażeby nikt nieważył się z obżał. na mocy takowey plenipotencyi w żadne interessa i układy wchodzić, onemu kredytować, zapowiada, a jeśliby i zaciągnął jakie długi lub zaciągać będzie, tak jak żałca o niczym nie ma od obżał. uwiadomienia, a ztąd żadnego awantażu w handlu swoim, tak też odpowiadać za takowe nie będzie, w tém przed całą Publicznością oświadcza, słowem że już obżał. Abel Ickowicz nie jest ani prykaszczykiem ani plenipotentem zał. zapowiada. Dat roku 1827 miesiąca marca 3 dnia.

Małka Hyrszowa Rammowa Kacinelinboginowa.

Roku 1827 mca marca 21 dnia. Przed Aktami Grodzkiemi Ptu Wileńskiego osobiście stawając Star. Chaim Izaak Josielowicz Czachas, takowe oświadczenie wpisać do Protokułu podał i w owym własnoręcznie jako proszony rozpisał się.

Przyjąłem Regent Grodz. ptu. Wileńskiego Ignacy Kiełczewski.

---

3. Trzy wsi dziedzictwa JJWW. Grafów Alexandra i Artura de Choiseul-Gouffier w Gubernii Wileńskiey Pcie Telszewskim położone, Bardzie, Nastrany i Kłauzgały nazwane, od Memla o mil 9, od Połongi mil 6 odległe, są do sprzedania od ś. Jerzego. Życzący nabyć ma się udać do Michała Grzybowskiego, mieszkającego w domu Piaseckich, do tych sprzedaży umocowanego.

Nowe Dzieło.

6. Stosownie do ogłoszonych drukiem na końcu roku zeszłego Prawideł Wymowy i Poezyi wyjętych z dzieł Euzebiusza Słowackiego; wygotował Pan Ignacy Szydłowski *Przykłady Stylu Polskiego w rozmaitych rodzajach Wymowy i Poezyi.*

Tom pierwszy zawierający Prozę wyszedł z druku u Józefa Zawadzkiego, i przedaje się po 1 r. 20 kop.

Dozwala się drukować. Dnia 17 marca 1827 r. Leon Borowski Cenzor.

---

3 w Domu Xięży Pijarów naprzeciw Kościoła Dominikańskiego położonym, u stolarza Pomera znaydują się rożnego gatunku meble do sprzedania za pomierną cenę.

---

3 Na zezwolenie Zwierzchności uwiadamia się Prześwietna Publiczność: że wielki słoń samica z Bengalu na krótki tylko czas przed wyjazdem jest do widzenia zrana od 10 do godziny 7 w wieczor. Cena mieysc od 2ch do 1 złotego.